

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3.50

Vidéken:
Egy évre . . . 20 korona
Fél évre . . . 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVÉTELNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utcáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

30 millió az államvasutnak.

Kassa, április 26.

Az államvasut az ország legjövedelmezőbb vállalkozása. Gazdasági életünknek hatalmas tényezője, mely busásan megtéríti az állam rengeteg tőkebefektetését. Természetesen a vasutnak lépést kell tartani az ország gazdasági életével, mint a közlekedés elsőrangú lebonyolítója, a forgalom növekedést, üzemének fejlesztése kell, hogy kísérje. A szabadelvű kormányok azonban Széll Kálmán kivételével ezt a kötelességet elmulasztották. A nagy jövedelemből magának a vasuti üzemenek fejlesztésére mit sem fordítottak. Méltán nevezhette hát ezt a gazdálkodási rendszert Kossuth Ferencz rablógazdálkodásnak, midőn a forgalom tulságos és örvendetes növekedésével természetszerűen jelentkező nagymérvű igények kielégítésére, a forgalom lebonyolításának legfontosabb beruházásaira 30 millió koronát kért a képviselőháztól.

Kossuth számolt a közhangulattal, midőn megjegyezte, hogy nem szívesen áll elő olyan javaslattal, mely az ország pénzügyi megterhelését vonja maga után. Az ország terheit az állampolgárok vállára nehezedenek, még pedig olyan mértékben, hogy már is több van belőle, mint amennyit elviselni birunk.

Tény azonban, hogy az államvasuti beruházások 30 milliója jó befektetés, mert gazdagon visszatérül a dus anyagi haszonban. Az államvasutak jövedelmei évről-évre növekednek. A múlt évben például a jövedelem 9 százalékkal emelkedett, ami érthető, mert a forgalom növekedés hetvenhét százalékot tesz ki. Nem nehéz tehát e pénzügyi megterhelésbe belenyugodni, annál is inkább, mert a rablógazdálkodás, vagyis az előző kormányok mulasztása odáig jut ata az államvasutakat, hogy a télen is napiranden voltak a forgalom korlátozások. Az ország kereskedelmi fejlődése parancsolólag követelte, hogy a kormány az elkerülhetetlenül fontos pótlásokról gondoskodjék.

A szabadelvű kormányok évek óta felhalmozódott mulasztásait, ha nem is képes egyszerre pótolni a kormány, ezt több százmilliót követel, a leglényegesebb bajokon segít.

Nyolcezer teherkocsival, százhuszonhat új mozdonyval és hatvan új mozgóposta-kocsival szaporítja Kossuth az államvasutak üzemét, ami

egyelőre elegendő lesz az áruforgalom lebonyolításának akadályait megszüntetni. Ezenkívül a személyszállító-kocsik számát is szaporítja.

Kossuth a 30 milliót pusztán a vasuti forgalom megmentésére akarja fordítani s noha megjegyezte, hogy a helyi érdekek kívánságát nincs módjában teljesíteni, bizonyos mértékben van reményünk arra is, hogy a kassai indóház kiépítésének kérdése is aktuálissá válik.

— Junius 8. A király koronázásának negyvenedik évfordulóját — hir szerint — impozáns módon ünnepli meg az országgyűlés. Ezen a napon a képviselőház és főrendiház együttes ülést tart, a melyen manifesztációval, esetleg külön törvénynyel fogják emlékeztetessé tenni Ferencz József király alkotmányos kormányzásának negyvenedik évfordulóját. Az együttes gyűlést a kupola-csarnokban a két Ház elnökének közös elnöklete alatt fogják megtartani.

— Alkotmánybiztosítók a Ház előtt. Tegnap a miniszterek környezetéből több fontos törvényjavaslat elkészüléséről került ki hir. Kettő az alkotmánybiztosítók közül való. Az egyik a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről, a másik a kuriai bírások meghosszabbításáról szól. Mind a két javaslatot a legközelebbi miniszteri tanácskozás tárgyalni fogja s azután alkalmassint a jövő hét végén Andrássy Gyula gróf és Günther Antal miniszterek a képviselőház elé terjesztik.

Proletárok ünnepe.

Május elseje Kassán.

Mi lesz a kávéházakkal?

A szervezett munkásság az egész világon a munka ünnepévé avatta a tavasz legszebb hónapjának első napját, május elsejét. Az öntudatos proletár ezen a napon leteszi a szerszámot s ha van ünneplő ruhát ölt magára, s a munkaszünet 24 óráját arra használja, hogy a gazdasági szervezkedés eszmekörében magát a létérti harc további küzdelmeire előkészítse. Bármily véleménynyel legyünk is a szociáldemokráciáról, a szervezett erők oly imponáló megnyilatkozása, minőt május elsejének az egész világon való megünneplése jelent, meg kell hódolnunk.

A negyedik rend imponáló erő kifejtése tanulságul szolgálhat az egyéni társalkodásban folytonosan szertehuzó polgári társadalomban. A polgárság még mindig nem akarja észrevenni, hogy a mai társadalmi rendszer korszakos átalakuláson megy keresztül. Tör-

téni idők szele súvöltöz a fejünk felett s nincs érzékünk, melylyel a lázas átalakulások képét figyelemmel kísérjük.

Az egyen ma teljesen háttérbe szorul és előtérbe lép a szervezet. A szervezkedés az erő, melylyel jogokat, gazdasági előnyöket sikerrel meg lehet vívni. A szervezkedést a felsőbb tízezrek már régóta megcsinálták. Az arisztokrácia, a pénzfejedelmek néha együtt, legtöbbször külön erős érdekszövetségben élnek egymással.

Az egyház, az uralkodók szintén egy-egy szervezetet képviselnek. Csak a polgári társadalom, az ugynevezett középosztály éi egyéni életet, küzködik, sok-sok baja közegette, magára hagyatva, erőtlennül. A tőkésosztály szorító gyűrűje testére fonódik, de mig a munkások a szervezett hatalmával e gyűrűket meglazították, addig a polgári középosztály tehetetlen vele szemben. Sőt, még azokat az előnyöket is kénytelen pénzével fedezni, amiket a munkások bérmozgalmakban a tőkésosztálytól kivívtak.

Valjon mikor jön meg az a nagy agitátor elme, aki a polgári középosztálynak odadörögi:

— Világproletárjai egyesüljete!

Mert igazi proletár életet ma a polgári középosztály él. A munkás jobb sorsban tengeti életét, mint a latainer ember, a kis kereskedő, kisipar, kis vállalkozó. Mikor jön el ideje annak, hogy a polgárság is öntudatra ébred s a szervezett tőke, és a szervezett munkások közé érdekeinek megvédésére beékeli a maga fegyelmezett szervezeteit. Ezen kellett gondolkoznunk, mikor a világ munkásai május elsejének egyetemleges megünneplésére készülnek.

A kassai szervezett munkásság az idén is impozáns módon készül megünnepelni május elsejét. Azonban a műhelyekben, hol szervezett munkások dolgoznak, a munka szünetelni fog. Munkaszünet lesz aznap az összes kassai nyomdákban s így május 1-én a napilapok, valamint az aznapra eső más időszaki lapok nem fognak megjelenni.

Érdekes, hogy a most szervezkedett pincérek is megakarják ünnepelni május elsejét. Ha ezt a tervet keresztül viszik, aznap a kávéok nagy zavarba jutnak.

Gyermeknap Kassán.

(A liga ülése. — A gyermeknap megtartására az iparosokat is felkérlik. — Hölgyek az urnák előtt. — A gyermek ünnepély.)

Az Országos Gyermekvédő Liga kassai fiókja, tegnap délután 3 órakor a vármegyeházán Szalay Lászlóné elnöklete alatt ülést tartott. Bartay Oszkár titkár beszámolt a liga javára rendezett irodalmi és társadalmi zsurok eredményéről. A zsurok jövedelméből ugyanis jótékony hölgyeink a gyermekek között január, február és március hónapban ingyen tejet és zsemlyét osztottak ki. Összesen 21684 esetben részesítették e jövedelemben a gyermekeket ingyen tejjel. Ugyanannyi zsemlyét és 4656 liter tejet osztottak ki a szegény gyermekek között.

A liga ülése a tejkiosztásban közreműködő hölgyeknek, valamint a zsurok háziasz-

szonyainak és a rendező hölgyeknek jegyzőkönyvi elismerést szavazott.

Az ülésen elhatározták, hogy május hó 2-án és 3-án gyermeknapot tartanak, június hó 1 és 2-án pedig a színházban a liga javára gyermekünnepélyt rendeznek.

Dr. Puky Endre alispán azt javasolta, hogy a liga kassai fiókja kérje fel az iparosokat is a gyermeknap megtartására, akik bizonyára ép oly jó szívvvel fognak a nemes adakozók közé sorakozni, mint városunk kereskedői és egyéb adakozói. Az ülés az indítványt elfogadta s keresztülvitelével Bartay titkárt bízta meg.

A májusi gyermeknapon a város legforgalmasabb pontjain urnákat állítanak fel. Az urnák mellett hölgyeink díszcsoportja eszközli a gyűjtést.

A liga felhívására az urnák mellé eddig a következő hölgyek jelentkeztek:

Szalay Lászlóné, dr. Puky Endréné, gróf Zichy Károlyné, Bródy Frigyesné, dr. Sebők Antalné, özv. Gerlóczy Gézané, Déri Gyuláné, Bessenyei Béláné, Cselényi Béláné, Pausz Ilona, Bartay Oszkárné, Szolcsanak Della, özv. Thomka Vilmosné, Thomka Olga, Vilma és Jolán, Sebők Márta, özv. Darvas Imréné, Skvor Emilné, Putnok Józsefné, Bornemissza Dénesné, Ajkay Miklósné, Ferdinánd Gyuláné, Váczy Józsefné, Jankó Miklósné, Latzkovszky Lajosné, Bodnár Zoltánné, Ducsay Dénesné, Bartay Bella, dr. Halmi Pirokska, Halmi Ilonka, Szopkó Gézané, Hornyai Ödönne, Hornyai Margit, Kosuth Lajosné, Szentlélek Gyuláné. Remélhetőleg még többen is fognak jelentkezni, hogy felválthassák egymást a szegény gyermekek érdekében fáradozó hölgyek.

A gyermekünnepély részletes műsorát legközelebb fogjuk közzétenni.

Fölöslegessé vált borotva.

Egy magyar ember találmánya.

A bécsi Zeit-nak írják Londonból, hogy ott aminap egy magyar és egy angol ember nagy közönség előtt bemutatta közös találmányát, amely fölöslegessé teszi a borotválást. Az angol embernek Witherington a neve, míg a magyar föltalálót Sclay-nak nevezi a londoni levél. Találmányuk egy szappanpor, amely állítólag hivatva van arra, hogy kiszorítsa a világból a borotvát. A találmány bemutatására a két föltaláló meghívta a sajtó képviselőit. Az emelvényre hat férfit ültettek, akik közül háromnak szakálla volt, a többi három pedig meglátszott, hogy már jó néhány nap óta nem borotválkozott.

A mikor már kellően föl volt csigázva a közönség kíváncsisága, megjelent a két föltaláló s beszappanozta a hat férfit. Ebben a pillanatban a terem előtt nagy lármá hallatszott. Néhány borbély hallott a dolgról s minden áron bebocsátást akartak kérni, hogy jelen legyenek a próbán. Beeresztették őket. A két föltaláló az egyik médium arcáról tompa csontkessel, a másikéről egy darab kemény papirossal, a harmadikéről egyszerű fésűvel levakarta a szappant. A jelenlevők valamennyien konstataáltak, hogy a kísérlet fényesen sikerült, mert mind a hat ember tisztára berotválással ült a mutató után. Még a szakáll is úgy leesett, mintha álszakáll lett volna.

A föltalálók azt mondják, hogy a szappanporuk egyáltalán nem árt az arc bőrnek s a hat férfi között csak egy volt, aki azt mondta, hogy a szappanozás néhány pillanatig égette a bőrt, de a kellemetlen érzés csakhamar megszűnt. Ha az új fajta berotválás csakugyan nem árt az arc bőrnek, akkor valóban nagy jelentősége lehet s hír szerint már egy társaság is alakult a találmány értékesítésére.

Mi úgy tudjuk, hogy egy budapesti fodrász már évek óta használ borotva helyett valami port, amely azonban annyira égeti az ember arcát, hogy aki egyszer megpróbálta, többé nem kér belőle. Meglehet, hogy ugyanezt a találmányt mutatták be most Londonban.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

— Az államvasuti beruházások. —

Budapest, április 26.

A képviselőház mai ülésén Rakovszky István elnököt.

Elnök az előterjesztések során bejelentette a Háznak, hogy a gyorsiroda egy elnöki kijelentést, egy el nem hangzott kijelentéssel megtoldott. Felhívja erre a napló bíráló bizottság figyelmét, majd figyelmezteti a gyorsirodát, hogy a jövőben nagyobb körültekintéssel járjon el.

Farkasházy Zsigmond a zárszámadási bizottság előadója betérjeszti a bizottság jelentését.

Ezután a Ház harmadszori olvasásban elfogadta a tegnapi letárgyalt törvényjavaslatokat.

Következett az

államvasuti beruházásokról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Somogyi Aladár elfogadja a javaslatot. Beszél az államvasutak forgalmi zavarairól, amelyeket a kocsihiány megszüntetésével vél orvosolni. A vonalak alapépítményeinek átépítését is figyelmébe ajánlja a miniszternek.

Szunyogh Mihály az államvasutak pénzügyi helyzetével foglalkozik. A pénzügyek külön kezelését ajánlja. A javaslatot elfogadja.

Simonyi-Semadam Sándor a néppárt nevében a javaslatot elfogadja.

Kubik Dezső a posta- és távirat intézményről szól. A telefondíjak leszállítását sürgeti.

Reök István az államvasutak hibáiért a régi rendszert okolja.

Elnök ezután a vita folytatását holnapra halasztotta.

Ezzel az ülés véget ért.

A pozsony—bécsi villamos.

Budapest, április 26.

Beavatott körökben ma az a hír járta, hogy a pozsony—bécsi szárnyvonal építéséről szóló törvényjavaslatot, amely nagy nyughatatlanságot és népszerűtlenséget keltett a politikusok körében, nem terjeszti a Ház elé. Ezt a hírt a képviselők általános örömmel hallgatták. Nemsokára megérkezett a Házba Sztéryni államtitkár, aki ezt a híradást nagy meglepedésre megerősítette.

A Maros áradása.

Makó, április 26.

A Maros vize a makói végdátakon áthatolt és 3000 holdnyi területet elöntött. A kár nagy.

Meggyilkolt földbirtokos.

Harsány, április 26.

Gál Bálint földbirtokost az erdőben két rabló meggyilkolta és kirabolta. Az egyik rabló egy volt tanító.

UJDONSAGOK.

Lovagjáték Kassán.

— A szombati karussel. —

A Rákóczi-köruti fedett tisztlovardában a lovasbravurok korszaka elevenedik meg szombat este néhány órára. Tüzes paripák prűszkölése és lábdobogása szolgáltatja a zenét ahhoz a szemnek jól eső látványossághoz, melyben a lovaglók urak és hölgyek részletetik a nézőket. Neidhart karmester kitűnő bandája ugyan szintén élvezetes zenekísérettől gondoskodik, de egyes számoknál ő maga is leinti a zenét, hogy misem zavarja a robogó lovasok nyújtotta látvány pompásságát. A lovaglók párok szebbnél-szebb mutatványai a festői felvonulások és a hajmeresztő ügyességgel véghezvitt bravurok valóban bámulatba ejtik a nézőket. A tegnapi főpróbán minden mutatvány összevágó precizitással és kitűnően sikerült, de az előadás ünnepélyes keretében még ennél is szebb képet fognak a műsorszámok nyújtani.

— A kultúregyesület. Egy kisebb felvidéki város sehogysem tudott boldogulni. Összeültek hát a nagyfejük s valami nagyot határoztak.

A határozatot nyomon követte a tett, mert már néhány hét múlva küldötség járt a főispán vezetésével a kultuszminiszternél.

— Kegyelmes uram, kultur-egyesületet csináltunk a városunkban és eljöttünk, hogy excellenciádat az egyesület megnyitására meghívjuk... A meghívás hallatára nagyot bámult a miniszter.

— De hát mi az ördögnek nektek kultúregyesület. Itt az akták — nyomban behozta egy elegáns titkár — az iskoláitokban folytonos a panasz, hogy nem járnak rendesen a gyerekek, sorozásnál derül ki, hogy a fele analfabéta, hát mit akartok? Inkább iskolákat csináljatok! Minek nektek kultur-egyesület?

A főispán ötölt-hatolt, de végre is kinyögte az igazat.

— Kegyelmes uram. Van szappangyárunk, suvixszgyárunk, fésű- meg fogkefégyárunk. De mit ér ez, ha nincs mellettük — kultur-egyesületünk.

— Itt a bornyu, hol a gazda? A városi vágóhídon szerda óta bánatosan bög egy bornyu. Gazdája valahogyan ott felejtette. Az árvaságra jutott bornyut most a rendőrség vette szerető gondjaiba s kéri a gazdát jelentkezzeik jogos tulajdona — a bornyu átvétele miatt.

— Meglékelt koponyájú csavargó. A kassai rendőrséghez tegnap este telefonon jelentés érkezett, hogy a széplaki soron, egy férfi véres koponyával eszméletlenül fekszik. A rendőrség a mentőkkel beszállította az illetőt a közkórházba, hol Garbinszky orvos nyomban kezelés alá vette. Radó rendőrségi segédfogalmazó ki akarta a megsérült embert hallgatni, de oly ittas volt,

KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA Kassa fő-utca 45. szám II. em. Férfiruhaszabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

hogy nem tudott vele boldogulni. Ma reggel magához tért s ki lehetett hallgatni. Megállapították, hogy a megsérült ember Meuer József, Kassáról kitiltott csavargó. A kihallgatás alkalmával annyit mondott, hogy 6 koronája volt s azon mulatott. De hogy melyik korcsmában, kivel és mikor, arra már nem tud visszaemlékezni. Pénzéből is csak 30 fillér maradt meg. Azt sem tudja megmondani, hogyan jutott a széplaki sorra. A fején tátongó nagy seb furkos bottal történt ütéstől származik. Valószínűleg társai, akikkel mulatott, cipelték ki a széplaki sorra s fosztották meg pénzétől.

— **Katonai tüzene.** Vasárnap délelőtt 12 órától 1 óráig a kassai 34. gy. e. teljes zenekara a Szentháromság szobor előtt Neidhart Alajos karmester vezetése alatt tüzzenét tart a következő műsorral:

1. „Nápoly“ induló.
2. Mailart: Nyitány a „Remete csegetyűje“ c. operából.
3. „Rajna habok“ keringő Neidharttól.
4. Bizet: Ábránd a „Carmen“ című operából.
5. Offenbach: Szemelvény a „Hoffmann meséi“ c. operából.
6. Neihart: Gentry Schwarm“ induló.

— **Pör a „Berlin“ hajó katasztrófa** miatt. Londoni tudósítónk jelenti: A vizsgálóbizottság április 23-án hozott ítéletet a „Berlin“ hajó elsüllyedése miatt folytatott pörben. A révkapitányság hat kérdést intézett a vizsgálóbizottsághoz, mely a következőkben válaszolt: 1. A fedélzeten három iránytű volt, mindegyik hasznavehető állapotban. December hónapban javításokat is végeztek rajtuk. 2. A jegyek rendben voltak. 3. Mikor a „Berlin“ utnak indult, el volt látva a szükséges mentőeszközökkel. 4. A katasztrófa alkalmával szerencsétlenül járt kapitány nem látta meg a baj igazi okát, amennyiben a szélviharban új irányt akart megkísérteni. 5. A fegyelem kifogástalan volt. Bár a mentés munkája irtózatossá nehezégekbe ütközött, minden lehető elkövettek. A leggyorsabban siettek a megmenthető segítségére. 6. A hajó utjának irányításában nem volt meg a kellő gondosság. A szerencsétlenség beállásának körülményeit rosszul értelmezték a már említett okok miatt. — A törvényszék szükségesnek tartja a hajóskapitányok figyelmét arra a fenyegető veszélyre felhívni, mely abból származik, ha tulságosan biznak önmagukban, mikor számos emberéletről és értékes tárgyakról tartoznak felelni.

— **A magyar kivitel érdekében.** A magyar államvasutak igazgatósága nemrégiben két vasuti tarifális hirdetményt tett közzé. Az egyik a magyar mezőgazdasági terményeknek az oderbergi utirányban, tehát csak Németország felé való kivitelének meglehetősen kedvezményeket biztosít; a másik a magyarországi kivitelén kívül a Balkán-Allamok felé irányuló, az osztrák és a német átmeneti forgalomra vonatkozik. Az előbbi refakcia lehetővé teszi a magyar mezőgazdasági kivitelnek, hogy az osztrák, nevezetesen a morva, cseh és sziléziai területekről, hasonlóképp Németország felé irányuló mezőgazdasági terményekkel a német piacokon sikerrel versenyezzen. Különösen kedvező a magyar kivitelre nézve, hogy ezen árucikkek a gyorsáru-forgalomban élvezik a refakciákat, mert a teheráru-forgalomban a hosszadalmas szállítási idő miatt amúgy sem volna a díjkedvezmények értelme. Természetes, hogy ezek a kedvezmények meglehetősen visszatetszést keltenek az osztrák érdekelt körökben, ami azt bizonyítja, hogy az államvasutak igazgatósága ezekkel a kedvezményekkel mezőgazdasági termékeink versenyképességét fokozza.

— **Akít apának nevelnek.** A trieszti „Piccolo“ madridi levelezője a következő idillt írja le a spanyol királyi udvarból. A közeledő apai örömök reménye egész új emberré változtatta Alfonz királyt. Ugyszól-

ván megfékezte fiatalos indulatait. Igaz spanyol lovagiassággal bánik bájos feleségével. Ő, aki eddig csak az örült gyors automobil-hajtásban találta örömét, most landauerben kíséreti Viktória királynét. A kocsi két békés öszvér húzza. Régen a király mindjárt reggeli után eltűnt a palotából; most megfékezi szabadságvágyát, mindig a kastélyban tartózkodik s vigyáz arra, ne hogy felesége nyugalma bármilyen zavarja. Csak esténként megy néha színházba. Leginkább vígjátékokban és „zarzuelákban“, spanyol énekes bohózatokban találja örömét s a csinosabb dallamokat otthon is dudolgatja. De odahaza értésére adták a fiatal uralkodónak, hogy „nem illik, ha sokat mutatkozik a színházakban.“ Otthon éjjelig is a királyné termeiben tartózkodik, ahol az anyakirályné, nővérei és az udvarhölgyek társaságában a babyruhák munkálatai iránt érdeklődik. Átkutatja a divatlapokat, a királynével kikeresi a legfinomabb vásznakat és csipkéket s maga rajzol új koronamintákat a jövőendő trónörökös pályájához.

— **Ipari alapítások 1906-ban.** A kereskedelmi minisztérium által közzétett kimutatás szerint az 1906-iki esztendőben 302 új részvénytársaság alakult 133.43 millió korona alaptőkével. Ebből 103 alapítás ipari vállalkozás céljából történt 62.08 millió korona alaptőkével, a többi alapítás kis vasutak, hajós vállalatok és takarékpénztárak létesítésére. A legnagyobb mértékben a faipar gyarapodott új alapításokkal, azután az agyagipar. A villamossági ipar négy új alapítást mutat föl s a textil-ipar hatot, a malomipar nyolcat, a vegyipar tizenháromat, a papír-ipar kettőt, a vas- és fémipar hetet.

— **Felolvasás a kath. autonomiáról.** Fischer-Colbrie Ágost dr. kassai püspök, holnap, szombat délután 6 órakor az autonóm-kör felolvasása sorrendjében a katolikus autonomiáról szabadelőadást tartott volna a főgimnázium nagytermében. A karoussel azonban a közönség egy részét elvonta volna a felolvasástól, ez okból Fischer-Colbrie Ágost dr. kedden, április 30-án délután 6 órakor tartja meg felolvasását a főgimnázium nagytermében.

— **„Cz“ vagy „c“?** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletben utasította a tanítókat, hogy „cz“ használatát mellőzzék s helyette csak az egyszerű c-t alkalmazzák. Most a belügy- és kereskedelmi miniszterek ugyancsak körrendeletben utasították az alant hivataltakat, hogy a községek és helynevek kiírásánál nem alkalmazható az új írásmód, hanem rendes „cz“-vel kell írni azokat. Ugyanazon rendeletben intézkedik arról is, hogy a községek és helyneveknél a kötőjelek, valamint a név kiejtésétől elütő betűk elhagyandók.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Pénteken, Gál Gyula ur második vendégfelléptével, *A vörös talár.*
Szombat, *A boszorkányvár.* Operette.
Vasárnap, d. u. *A drótoslót.* Operett.
Este, *A falu rózsája.* Népszínmű.
Hétfő, *Az arany kakas.* Énekes bohózat.
Kedd, *Hoffman meséi.* Opera.
Szerda, *Milliárdos kisasszony.* Operett.
Csütörtök, *Heidelbergi diákélet.* Eletkép.

Gál Gyula vendégfellépte.

Erősek és gyengék.

Szemere György színművében az öreg gróf szerepét játszotta Gál Gyula. Játéka nagy művelzetet szerzett a közönségnek, mely elragadtatással nézte és hallgatta a mestert, aki frappáns természetességgel, és művészi tökélyvel alakította az élvadás életben megöregedett s mégis életvidám, büszke

és gavallér arisztokratát. Játékának minden mozzanata, jellemfestésének minden színárnyalata megkapóan találó és hű, minden lélegzetvétele a játék keretébe illeszkedik. Nem a közönségnek játszik, reánézve teljesen mindegynek látszik, hogy nyílt színpadon éli-e át a szerepét, vagy négy zárt fal között; annyira az eseményekben él. Ebben a tekintetben különösen utánzandónak tartjuk a mestert, akinek természetes játéktílusa kell, hogy minden modern színpadon meghonosodjék.

A mester oldalán Fái Flóra, művészete teljében tündökölt. Az a harmonia, melybe játéka a Gál Gyulával egybeolvadt, mutatta leaáfolthatatlanul, hogy mennyire kiváló tehetség ő.

Nagy Sándor, Rácz Á. és Doktor János játéka disze volt az előadásnak. A többiek is jók voltak.

Közönség sok volt, de mégsem annyi, amennyit Gál Gyula vendégszereplése megkövetel egy „kultúremporiumtól“. (—r.)

Gál Gyula második vendégjátéka.

Ma, péntek este lép fel másodszer a kassai színpadon Gál Gyula, a Nemzeti Színház művésze, kinek játékát már tegnap este elragadtatással élvezte a közönség. Gál egyik legjobb szerepe Mouron vizsgálóbíró, ezért az alakításért megirigyelhet bennünket a francia színpad, hol Brieur izgalmas tárgyú drámája színre került.

Pintér Imre négy vendégjátéka.

A Népszínház kitűnő baritonistája Pintér Imre, akit közönségünk még Leszkay András igazgatásának idejéből ismer, négy estén át vendégszerepel a kassai színházban. Holnap, szombat este lép fel először a Boszorkányvár szerepében s a márkit énekl. Vasárnap kettős minőségben látjuk. Saját darabjában, *A falu rózsája* című népszínműben, mely a fővárosban nagy sikert aratott, játsza el a főszerepet. Hétfőn *Az aranykakas*, kedden a *Hoffmann meséi*-ben lép fel. Pintér Imre művészete bizonyára nagyszámú közönséget vonz a színházba.

Minden harmadik nap egészen új műsor.

ELEKTRO- villamos színház

mozgó ténykép vállalat.

Naponként nagy előadást tart, minden este 6, 7, 8, 9 és 10 órakor, vasárnap délután 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 órakor

a **Royal vendéglő**

kényelmesen berendezett külön termében.

Szigoruan családias jellegű műsor.

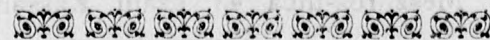
Helyárak: I. hely 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fillér.

Tíz éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé a felét fizetik.

Nem mulik el nap ujdonság nélkül.

Feltűnést keltő ujdonságok.

== Csakis elsőrangú mutatványok. ==

520 M. sz. 1907.

Hirdetmény.

Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottsága 1907. évi április hó 15-én kelt 704/kb. számú határozatával a Pálháza—hidasnémeti törvényhatósági közut 14—16 kilométer szakaszának helyreállítását és ugyanott 3 drb beton áteresztőnek újbóli építését 7627 kor. 59 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1907. évi május hó 15-ik napjának délelőtti 10 órájára a vármegye alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alólírt m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

M. kir. államépítészeti hivatal

Kassa, 1907. évi április hó 25-én.

Markó Gusztáv
kir. műszaki tan.

Árverési hirdetmény.

Ezennel bátor vagyok a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy az **összes nálam bezálogosított és meg nem hosszabbított, vagy már esedékessé vált zálogok folyó évi**

május 15., 16. és 17-én nyilvános árverésen eladatni fognak.

A zálogok az árverés napjáig kiválthatók vagy meghosszabbíthatók.

Kiváló tisztelettel

Brichta Zsigmond

Fő-utca 29. szám.

Férfi-szabóknak igen előnyös!

Aggkor miatt nyugalomba vonulás végett **uri öltönyök vegytisztító, javító és levasaló üzletemet** eladom, mely már itt Kassán 18 év óta fennáll, évente tekintélyes összeget jövedelmez; hozzá egy szarító (centrifugál) géppel és a firma fennhagyásával esetleg a tisztítás betanításával, igen olcsó árban azonnal átvehető.

Bővebb értesítés a tulajdonosnál Mészáros-utca 43. szám Kassán.

Simon Sándor.

Kiadó: Murányi József.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA**SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.**

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre meretik ki.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, (saját házában.)

cs. és kir. szab. **Triesti Általános Biztosító Társaság**
(Assicurazioni Generali),

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társ. főügynöksége.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltak és kisorsolt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

— **Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.** —

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA